

Markkinaratkaisut / Janne Heikka

9.3.2020

Julkinen

Energiamittaustyöryhmän kokous 09.03.2020

Aika	Maanantai 09.03.2020 klo 12:00-15:00
Paikka	Helsinki, Fingrid
Läsnä	Kalle Hammar, Rejlers Matti Hirvonen, Tampereen Sähköverkko (etänä) Jari Hovila, Vaasan Sähkö (etänä) Olli Huotari, Fortum Spring Mika Laakkonen, Power-Deriva Suvi Lehtinen, Energiavirasto Ina Lehto, Energiateollisuus Saku Ruottinen, Caruna Kanerva Sunila, Työ- ja elinkeinoministeriö Juha Viherjäläakso, Rauman Energia Janne Heikka (siht.), Fingrid Petteri Pakalén, Fingrid Jani Piipponen (pj.), Fingrid
Poissa	Maria Joki-Pesola, Fingrid Kreetta Manninen, Ramboll

Markkinaratkaisut / Janne Heikka

9.3.2020

Julkinen

1 Kokouksen avaus

Maria Joki-Pesola oli poissa, joten Jani Piipponen toimi puheenjohtajana ja avasi kokouksen noin kello 12.00. Kanerva Sunila Työ- ja elinkeinoministeriöstä (TEM) oli uutena paikalla Tatu Pakkalan sijasta. Kaikki esittelivät itsensä.

2 Varttimittaukseen siirtymisen vaiheet

Petteri Pakalén esitteli varttimittaukseen ja -taseselvitykseen liittyvän siirtymäaikataulun.

Varttitaseen derogaatioprosessin tilanteesta kysyttiin ja Janne Heikka kertoi, että derogaatiohakemus on tarkoitus lähettää viranomaiselle huhtikuun lopulla. Mainittiin myös, että mahdollisesti hakemus laitetaan julkiseen kuulemiseen ennen sen lähetystä.

Markkinatoimijat ovat pyytäneet mahdollisuutta raportoida varttitietoja Datahubille mahdollisimman ajoissa. Datahubin asiantuntijoiden näkemyksen mukaan tällä hetkellä näyttää siltä, että varttitietojen raportointi Datahubiin olisi mahdollista vuoden 2023 alusta lähtien. eSett aloittaa varttitiedon vastaanottamisen samalla, kun se siirtyy vartin taseselvitykseen, mikä vaikuttaa Datahubin ulkopuolisiin verkkoihin, jotka raportoivat suoraan eSettille myös Datahubin käyttöönoton jälkeen.

Ryhmässä keskusteltiin mittauksista, jotka tulee olla vartissa heti varttitaseen käyttöönoton jälkeen: rajapistemittaukset, yli 1MVA tuotanto, 3x200A ja sitä suuremmalla pääsulakkeella varustetut käyttöpaikat, yli 400V verkkoon liitetyt käyttöpaikat, kaikki etäohjelmoitavat mittarit sekä kaikki uudet mittarit.

Yksittäisten loppuasiakkaiden mahdollisuutta siirtyä varttimittaukseen ja siihen liittyviä mittarinvaihtokustannuksia pohdittiin pitkään. Lähtökohta ehdotukselle oli seuraava:

- Jos vähittäismarkkinoilla ei ole varttituotteita, asiakas maksaa varttimittarin
- Jos vähittäismarkkinoilla on varttituotteita, asiakas saa varttimittarin veloituksetta

Ryhmässä todettiin, että olisi hyvä sitoa yksittäisen asiakkaan oikeus vaatia varttimittauksista ilmaiseksi johonkin tiettyyn selkeään päivämäärään. Tämä olisi tärkeää, jotta verkkoyhtiöt voisivat paremmin ennakoida sitä, milloin varttimittauspyyntöjä saattaisi tulla. Selkeä aikamääre olisi vuorokausimarkkinan siirtyminen varttiin, minkä jälkeen yksittäinen asiakas voisi pyytää varttimittauksista kustannuksitta. Vuorokausimarkkinan siirtymisestä varttiin ei kuitenkaan ole kenelläkään vielä tarkempia tietoja ja ryhmässä todettiin, että siihen olisi hyvä saada selkeys. Lisäksi ryhmässä pohdittiin, että tulevaisuudessa vähittäismarkkinoilla voi olla muitakin kuin vuorokausimarkkinan varttituotteisiin sidottuja sähkösovimuksia, jotka perustuvat varttihinnoitteluun.

Riski siitä, että kaikki loppuasiakkaat yhtäkkiä haluaisivat varttimittarin, on ryhmän näkemyksen mukaan melko pieni. Lisäksi, loppuasiakkaat eivät välttämättä ole kiinnostuneita varttimittauksista, jos se ei ole saatavilla lähellä käyttöhetkeä. Kysyntäjoustomarkkinoiden siirtyminen varttituotteisiin saattaisi lisätä varttimittareiden kysyntää.

Ryhmässä keskusteltiin mittarinvaihtokustannuksista ja niiden määrittämisestä. Sama kustannus kaikille Suomen verkkoyhtiöille ei luultavasti ole realistista, joten kustannukset

tullee olemaan verkkoyhtiökohtaisia. Asiakkaalla olisi tietysti mahdollisuus valittaa kustannuksesta Energiavirastolle, joka arvioi perustepohjaisesti onko kustannus ollut kohtuullinen. Mahdollisesti pitäisi harmonisoida mitä asioita hinta saa pitää sisällään. Ryhmässä kuitenkin todettiin, että yksittäisiä asiakkaita, jotka haluavat varttimittarin maksua vastaan, tulee todennäköisesti olemaan hyvin vähän.

TEM muistutti myös, että direktiivin mukaan seuraavan sukupolven älykkäät sähkömittarit tulee olla joka paikassa viimeistään toukokuussa 2031.

3 Etäpäivitetävyyden määrittelyminen

Petteri Pakalén alusti kertomalla, että tavoitteena on saada selkeä määritelmä siitä, mikä on etäpäivitettävä mittari, jotta kaikki markkinaosapuolet ymmärtävät ja tulkitsevat määritelmän oikein. Älyverkkofoorumissa ja TEMin AMR 2.0 keskusteluissa on sivuutettu ai-
hetta, mutta varsinaista pohjatyötä ei ole vielä tehty.

Ryhmässä kommentoitiin, että koska lähes kaikki mittarit ovat etäpäivitettäviä, määritelmään olisi hyvä lisätä termi varttikyvyykyys. Ryhmä tuki ehdotusta.

Ryhmä pohti yhdessä, miten energiamittareiden etäpäivitetävyys varttikyvyykkääksi määritellään. Ryhmä päätyi seuraavaan määritelmään:

1. Kohteessa on varttiteksteröintiin kykenevä mittalaite (=varttimittari), johon liittyvät varttimuutokset on toteutettavissa etänä tehtävin toimenpitein
2. Varttimittarilta on tiedonsiirtoyhteys, jonka avulla varttiedot voidaan siirtää päivittäin ja johon liittyvät varttimuutokset on toteutettavissa etänä tehtävin toimenpitein

Ryhmässä kysyttiin, onko mittariasioista keskusteltu pohjoismaisten kollegoiden kanssa ja vastauksena todettiin, että syvällisempää keskustelua ei ole vielä käyty, mutta mahdollisesti tällainen dialogi olisi hyvä käydä. Ryhmässä mainittiin myös, että suurin osa verkkoyhtiöistä on ulkoistanut mittaustietojen keräyksen ja näihin sopimuksiin tulee varmaan muutoksia varttimittaukseen siirtymisen seurauksena.

Etäpäivitetävän varttikyvyykkään energiamittarin määritelmää tullaan kehittämään kokouksen jälkeen.

4 Datahubin palveluiden piiriin kuulumattomat verkot

Petteri Pakalén kävi läpi mitä Datahubin palveluiden piiriin kuulumattomat verkot ovat ja muistutti, että varttimittauksen siirtymäsäännökset tulevat koskemaan myös näitä verkkoja.

Fingrid on aloittamassa selvitystyötä kyseisiin verkkoihin liittyen. Tarkoituksena on tunnistaa nämä osapuolet, selvittää yhteystiedot ja järjestää osapuolten kanssa työpaja, jossa käsitellään varttimittaukseen siirtymistä ja mittaustietojen raportointia. Lisäksi verkkojen siirtymistä varttimittaukseen tullaan seuraamaan.

Mainittiin, että olisi tärkeää saada standardisoitua näiden verkkojen sanomaformaattit, jotta tiedonsiirto esim. jakeluverkkojen ja muiden verkkojen välillä olisi helpompaa. Toivot-

tiin selvitystyössä otettavaksi kantaa myös tiedonvaihtoon Datahubiin kuuluvien verkkoyhtiöiden ja ulkopuolisten verkkojen tiedonvaihdosta ja sen toteuttamisesta Datahubin kautta, Yksityiskohtaiset ohjeet tarvitaan toimialalle mittarienvaihdon suhteen, koska siihen liittyy paljon pieniä teknisiä yksityiskohtia.

5 Seuraavat kokoukset

Fingrid tulee työstämään kokouksessa käsiteltyjä asioita ja palaa asiaan, jos fyysiselle kokoukselle on vielä tarvetta. Toistaiseksi seuraavaa kokousta ei varata.